

стите са въвн от темата ни.

Документацията (българска, сръбска, европейска), планът и подготовката на Ботевата чета ни убеждават, че организаторите и самият войвода поддържали активни и преки връзки със сръбското правителство било чрез неговия консул в Букурещ, било чрез други лица. Те се надявали твърде много на предварително или едновременно обявяване на войната срещу Турция. А управляващите в Белград очаквали с нетърпение преминаването на четите на Хр.Ботев и други български войводи като революционни събития в съседна България, които да улеснят началото на бойните действия на сръбската и черногорската войска.

По същество българските надежди в случая с нищо не се отличаваха от вижданията на П.Хитов, освен с неговия по-голям опит, реализъм и политическа далновидност. Фактите говорят още, че независимо от дългогодишни или нови различия в средите на българската емиграция, в навечерието на Априлското въстание всички политически групировки и групи единодушно разчитали на войната на Сърбия и Черна Гора като външен благоприятен фактор за българската въоръжена освободителна борба. И П.Хитов, всекидневно наблюдаващ политиката на двете свободни южно-славянски държави, и Л.Каравелов, добре и постоянно информиращ се за тях и за народните движения в областите под турска власт, и дейците на Гюргевския комитет, които решили да не чакат войната, а да започнат незабавно подготовката на въстанието в България, което и сторили, и групата емигранти около Хр.Ботев, които останали въвн от Гюргевския комитет, и дейците на вътрешните комитети, и други групи български патриоти в и въвн от България естествено и логично виждали в предстоящата сръбско-черногорско-турска война главното външнополитическо обстоятелство в момента, което обективно можело да даде опора за продължаването на въстанието на българския народ.

Тази ситуация и перспективата за военен конфликт на Сърбия с Турция имали толкова дълга предистория, че перспективата за нея придобила публична известност за българите, а и за турците и европейците, и наложителна необходимост за самата Сърбия. През първите месеци на 1876 г., когато въпреки продължителните колебания и действителните трудности на княжеството обявяването ѝ вече било само въпрос на време, и "старите" в Румъния не можели да отминат назряващите събития в Сърбия и България. Макар поради още неясните позиции на Русия и поради собствените си убеждения хората от Добродетелната дружина да се противопоставяли на всякакви революционни акции, те също си давали сметка, че една сръбско-турска война съдържа потенциал за изостряне на Източния въпрос и за българската освободителна борба. И веднага щом революционната емиграция изпратила своя делегат Г.Живков в Белград и те побързали да заявят претенциите си за контакти със Сърбия и - винаги активни да си осигурят политическото ръководство на очертаващата се съвместна акция - също отправили свой пратеник в Белград. Но както и в други случаи "старите" и привържениците им оставали на твърдите си позиции да не подпомогнат материално въстаническите действия и подготовката им, а понеже официална Сърбия настоявала за такава помощ и "старите" нямали